

DEPARTEMENT
CULTUUR, JEUGD & MEDIA

AANVULLENDE FINANCIERING via TAX SHELTER

Podiumkunsten

&

Audiovisuele werken

Evaluatie 2021

Inhoud

Voorwoord.....	3
1. Beleidskader en context.....	4
2. Tax Shelter podiumkunsten.....	5
2.1. Eerste certificaten.....	5
2.2. Tweede certificaten.....	6
2.3. Evolutie van de globale cijfers van 2017 tot 2021.....	7
2.4. Aanvragen en erkenningen podiumkunsten 2021.....	9
2.4.1. Spreiding van de 302 aanvragen per discipline.....	9
2.4.2. Spreiding van de 279 erkende podiumwerken per discipline.....	10
2.5. Financiering van de podiumwerken.....	11
2.5.1. Spreiding van de geraamde investering over de 279 erkende podiumwerken.....	11
2.5.2. Overzicht op basis van de tweede certificaten.....	12
2.5.3. Overzicht van de effectieve investeringen op basis van de raamovereenkomsten afgesloten in 2021.....	14
2.6. De rol van de tussenpersonen.....	15
2.7. Rechtspersoon.....	16
2.8. Organisaties gesubsidieerd door de Vlaamse Overheid.....	17
2.8.1. Globaal overzicht van de erkende werken en geraamde investeringen voor gesubsidieerde en niet-gesubsidieerde organisaties.....	17
2.8.2. Overzicht per discipline.....	19
3. Tax Shelter audiovisuele werken.....	21
3.1. Evolutie van de globale cijfers van 2017 tot 2021.....	21
3.2. Evolutie van de erkenningen en investeringen sinds 2017.....	22
3.3. Spreiding van de erkenningen en investeringen in 2021 per genre.....	23
3.3.1. Belgisch aandeel in de erkende werken.....	24
3.3.2. Overheidssteun voor audiovisuele werken.....	25
4. Globaal beeld van de aanvullende financiering via Tax Shelter op basis van de effectief neergelegde raamovereenkomsten.....	27
5. Slotbeschouwing.....	30
Overzicht tabellen en figuren.....	31

Voorwoord

2021 begon in stilte en vooral met de stille hoop om #thesoundofsilence te doorbreken.

In het voorjaar van 2021 speelde de cultuurbeleving voor het publiek zich thuis af. Liefhebbers konden podiumwerken via live stream volgen en heel wat Vlaamse audiovisuele werken waren terug te vinden in de programmatie van de televisieomroepen.

Maar de drang naar pure beleving van zowel de makers als het publiek, werd groter.

De heropening van de cultuursector en de bioscoopzalen kende een hobbelig parcours. De creativiteit in de sector bleef echter een vaste waarde. Dat was merkbaar in het aantal erkenningsaanvragen in het kader van Tax Shelter.

Heel wat aanvragen voor podiumkunsten in 2021 hadden betrekking op producties die ruim vooraf in de tijd werden gepland. Wij kijken alvast uit naar een veelbelovend aanbod voor de toekomst.

Dat onze cultuursector heel wat in petto heeft, blijkt ook uit het aantal erkenningsaanvragen van de audiovisuele sector. Die kende in 2021 opnieuw een stijging ten opzichte van de voorbije jaren.

Dit rapport hanteert grotendeels dezelfde structuur als de voorgaande evaluatierapporten. Dit om een longitudinaal karakter aan deze evaluatie te kunnen koppelen. Het rapport besteedt ruim aandacht aan de beschikbare cijfers voor podiumkunsten en audiovisuele werken, met als doel een zo breed mogelijk beeld te geven van de aanvullende financiering voor beide sectoren.

Hoog tijd om weer voluit te genieten!

Contact:
Saskia Dierickx
Saskia.dierickx@vlaanderen.be
taxshelter@vlaanderen.be

1. Beleidskader en context

Via het systeem van Tax Shelter kunnen vennootschappen een belastingvrijstelling genieten wanneer zij investeren in een Europees audiovisueel of podiumwerk. Voor de producenten geeft dit aanvullende financiering en extra zuurstof voor hun werken.

Het systeem van deze aanvullende financiering bestaat al sinds 2003 voor de audiovisuele sector en werd in 2016 uitgebreid naar de podiumkunsten.

Wanneer videospellen van deze fiscale stimulans zullen kunnen genieten, is op het moment van de redactie van dit rapport nog niet bekend. In het jaarrapport 2018 maakten we melding dat de uitbreiding van het stelsel naar videospellen in voorbereiding was. Intussen zijn er verschillende voorstellen besproken, maar een doorbraak is er nog niet.

Dat de cultuursector én de cultuurliefhebber zwaar geleden hebben onder de coronapandemie valt niet te betwisten. Na een korte heropening in 2020, gingen de zalen opnieuw op slot vanaf 30 oktober 2020 tot 8 juni 2021. Vanaf 9 juni 2021 konden de zalen weer open, zij het onder strikte veiligheidsmaatregelen en voor beperkt publiek. Om het jaar met een domper af te sluiten, kwam er nog een volledige sluiting vanaf 22 december 2021, die de Raad van State een week later terugdraaide.

Er zijn verschillende maatregelen genomen om de audiovisuele sector en de podiumkunstensector te ondersteunen. Specifiek voor Tax Shelter, stelde de FOD Financiën in 2020 twee circulaires op met tijdelijke maatregelen. Deze bepalingen zijn vervolgens bij wet vastgelegd, meer bepaald bij de wet van 29 mei 2020 houdende diverse dringende fiscale bepalingen ten gevolge van de COVID-19 pandemie¹ en de wet van 20 december 2020 houdende tijdelijke ondersteuningsmaatregelen ten gevolge van de COVID-19-pandemie².

Een belangrijke, blijvende, aanpassing is de bepaling dat uitgaven gemaakt in een periode van 6 maanden vóór de ondertekening van de raamovereenkomst in aanmerking komen voor audiovisuele werken en podiumwerken. De bedoelde productie- en exploitatie-uitgaven gedaan in de periode voorafgaand aan de datum van de ondertekening van de raamovereenkomst bedragen maximaal 50 pct. van het totaal van deze productie- en exploitatie-uitgaven.

¹ <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/wet/2020/05/29/2020021216/justel#LNK0006>

² https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&table_name=wet&cn=2020122010

2. Tax Shelter podiumkunsten

De Vlaamse Gemeenschap ontving in 2021 in totaal 526 dossiers voor podiumkunsten, waarvan 302 aanvragen voor het eerste certificaat en 224 aanvragen voor het tweede certificaat.

2.1. Eerste certificaten

Opvallend in 2021 was een grote instroom van aanvragen in juni en in de laatste drie maanden van het jaar. De aanvragen tegen het jaareinde hadden grotendeels betrekking op werken met een geplande première in de tweede jaarhelft van 2022 en in de loop van 2023. Ongeveer 85% van de aanvragen in 2021 zijn behandeld binnen de drie weken na de indiening.

Het belangrijkste element bij het goedkeuren van een dossier is de inhoud en de identificatie van het werk als nieuwe productie of herinterpretatie binnen de bij de wet toegelaten disciplines. Wanneer dit vaag blijft, of in geval van twijfel, stelt de administratie bijkomende vragen, wat uiteraard invloed heeft op de beslissingstermijn.

Naast de omschrijving van het werk, vraagt de administratie ook een planning van het creatie- en productieproces. Deze informatie is van belang om aan te tonen op welk moment van het proces de producent de aanvraag voor de aanvullende financiering heeft ingediend, aangezien deze is bedoeld voor de financiering van de eigenlijke creatie van het podiumwerk.

Wanneer zich na de aflevering van het eerste certificaat belangrijke wijzigingen aan het productieproces voordoen, dient de productievennootschap deze vooraf aan de administratie te melden. Dit is van belang om na de voltooiing van het podiumwerk vast te stellen dat het effectief om dezelfde productie gaat.

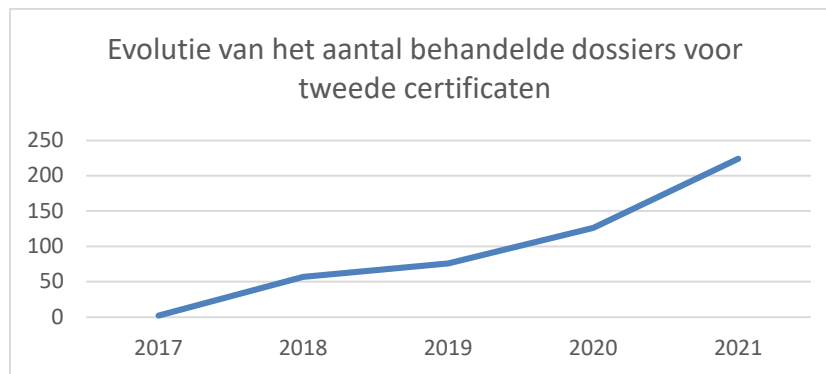
figuur 1: spreiding van de erkenningsaanvragen podium voor een eerste certificaat

2.2. Tweede certificaten

Ook voor de aflevering van de tweede certificaten bedroeg de doorlooptijd ongeveer 3 weken voor 86% van de aanvragen.

Het aantal dossiers met betrekking tot het tweede certificaat, kende voor het tweede jaar op rij een opvallende toename. Voor de werken waarvoor raamovereenkomsten werden afgesloten in 2017 diende uiterlijk in 2021 het eindattest afgeleverd te worden door de Cel Tax Shelter.

De evolutie van het aantal aanvragen gaat in stijgende lijn, zoals blijkt uit in onderstaande grafiek.

figuur 2: evolutie van het aantal behandelde dossiers voor tweede certificaten

Bij de toekenning van een tweede certificaat bevestigt de bevoegde gemeenschap dat:

- het podiumwerk werd voltooid, met inbegrip van de effectieve premiëredatum;
- op basis van het definitieve financieringsplan het totaal van de sommen in uitvoering van de raamovereenkomsten niet meer bedraagt dan 50 procent van het totale budget van de uitgaven van dit podiumwerk;
- de aanvrager verklaart dat het totaal van de gestorte sommen in uitvoering van de raamovereenkomsten daadwerkelijk voor de uitvoering van dat budget werd aangewend.

Voor de premiëredatum geldt de datum van de eerste publieke voorstelling. De administratie zal desgevallend de speellijst opvragen van alle opvoeringen (inclusief try-outs) en de hiervoor gehanteerde toegangsprijzen.

Samen met de aanvraag dient de productievenootschap een overzicht in van de afgesloten raamovereenkomsten met het bedrag van de investering en de datum van ondertekening. Raamovereenkomsten mogen pas ondertekend zijn na het verkrijgen van het eerste certificaat en vóór het verstrijken van de maand na de eerste publieke voorstelling.

Rekening houdend met de termijn waarop investeerders recht hebben om de investering te storten, is het voor de productievenootschappen van belang zich ervan te vergewissen dat zij bij de fiscale controle kunnen aantonen dat de investeringen effectief voor de uitvoering van het podiumwerk werden aangewend.

Na verkrijgen van het tweede certificaat van de gemeenschap, kan de productievenootschap de aanvraag voor de fiscale controle indienen bij de FOD Financiën. De Cel Tax Shelter stelt hiervoor een specifiek sjabloon ter beschikking via de website.

2.3. Evolutie van de globale cijfers van 2017 tot 2021

Vanaf midden maart 2017 konden erkende productievenootschappen bij de Vlaamse Gemeenschap terecht met aanvragen tot erkenning van een podiumwerk. In dit startjaar werden 204 aanvragen ingediend. Het aantal aanvragen ging vervolgens in stijgende lijn. In 2020 werd deze stijgende trend omgebogen, maar 2021 kende opnieuw een lichte stijging.

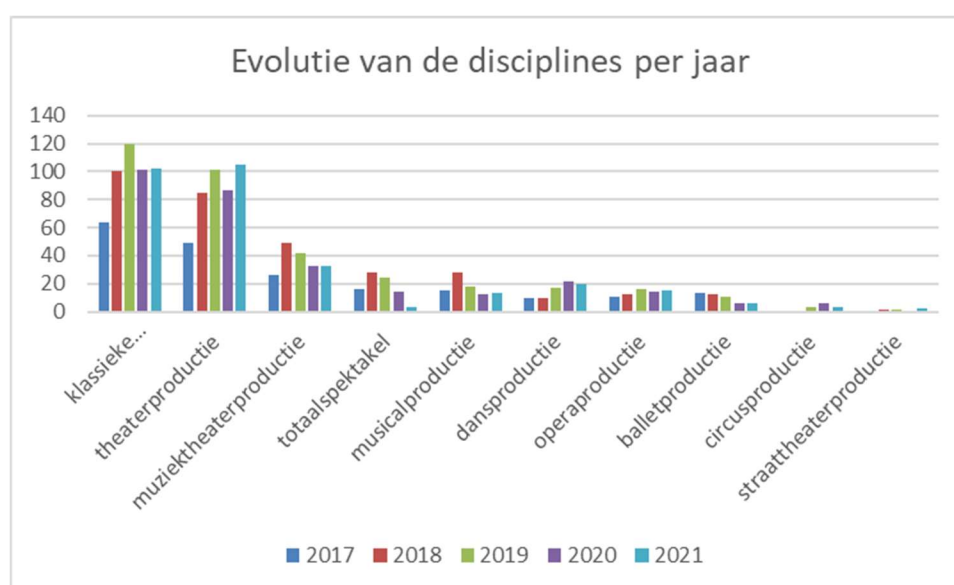
Onderstaande tabel met de evolutie van het aantal aanvragen en de daaraan gekoppelde status is ten opzichte van de voorbije jaren aangepast. In 2020 en 2021 kreeg de administratie immers melding van werken die aanvankelijk de status goedgekeurd hadden, maar werden stopgezet. De stopzetting is een gevolg van de coronapandemie en de daaruit voortvloeiende problemen inzake creatie en programmering.

Werken waarvoor de producent nog voor de erkenning aangaf dat deze niet zouden worden voltooid, kregen de status ingetrokken. Voor deze werken reikte de administratie dus geen eerste certificaat uit.

De cijfers geven een stand van zaken midden januari 2022, op dat moment was de beslissing voor 2 aanvragen nog niet genomen.

Dossierstatus	2017		2018		2019		2020		2021	
Goedgekeurd	189	92,65%	278	85,54%	319	90,37%	251	85,08%	279	92,38%
Afgekeurd	10	4,90%	22	6,77%	21	5,95%	10	3,39%	7	2,32%
Ingetrokken	3	1,47%	17	5,23%	4	1,13%	11	3,73%	7	2,32%
Stopgezet	2	0,98%	7	2,15%	9	2,55%	22	7,46%	3	0,99%
In aanvraag	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	2	0,66%
Onontvankelijk	0	0%	1	0,31%	0	0%	1	0,34%	4	1,32%
Totaal	204	100%	325	100%	353	100%	295	100%	302	100%

tabel 1: status van de ingediende aanvragen podiumkunsten per jaar

figuur 3: evolutie van de spreiding voor podiumkunsten per discipline per jaar

Discipline	2017	2018	2019	2020	2021
klassieke muziekproductie	64	100	120	101	102
theaterproductie	49	85	101	87	105
muziektheaterproductie	26	49	42	33	33
totaalspektakel	16	28	24	14	3
musicalproductie	15	28	18	12	13
dansproductie	10	10	17	22	20
operaproductie	11	12	16	14	15
balletproductie	13	12	11	6	6
circusproductie	0	0	3	6	3
straattheaterproductie	0	1	1	0	2
Totaal aantal aanvragen	204	325	353	295	302
Totaal geraamde investering	38.794.611,65	42.923.891,30	36.134.263,40	28.126.714,87	30.022.259,06

tabel 2: aantal aanvragen podiumkunsten per discipline, per jaar

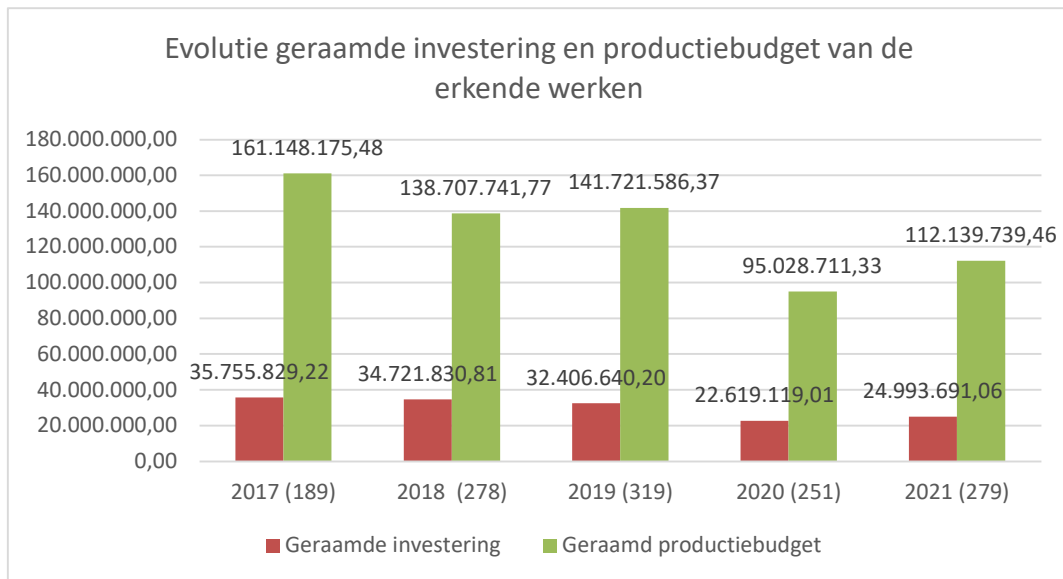
De geraamde investering in 2021 ligt, ondanks het hoger aantal aanvragen, lager dan in het startjaar 2017 (vanaf 15 maart 2017 tot en met 31 december 2017). Ook de geraamde investering in 2019 lag lager dan in het startjaar, dus de daling kan niet enkel aan de coronacrisis toegeschreven worden. Een verklaring kan liggen in een daling van het type producties met een heel hoog productiebudget. Ruim 1/3 van de erkenningen heeft betrekking op klassieke muziekproducties, welke een lager budget vragen dan bijvoorbeeld musicals of operaproducties. In 2021 lag het aantal aanvragen voor totaalspektakels opmerkelijk laag. Het aantal theaterproducties kende echter opnieuw een opvallende stijging.

Onderstaande tabel geeft een overzicht per jaar van het globale productiebudget en de geraamde investering voor de erkende podiumwerken. Deze tabel is geactualiseerd: de stopgezette werken zijn buiten beschouwing gelaten.

Het aandeel van de geraamde investering ten aanzien van het productiebudget ligt in 2021 iets lager dan de voorbije jaren. Dit wijst allicht op de voorzichtigheid bij het inschatten van de beschikbare middelen via investeerders.

	2017	2018	2019	2020	2021
Erkende werken	189	278	319	251	279
Geraamde investering	35.755.829,22	34.721.830,81	32.406.640,20	22.619.119,01	24.993.691,06
Geraamd productiebudget	161.148.175,48	138.707.741,77	141.721.586,37	95.028.711,33	112.139.739,46
Aandeel TS op productiebudget	22,19%	25,03%	22,87%	23,80%	22,28%

tabel 3: evolutie van de erkenningen, investeringen en productiebudget voor podiumkunsten

Figuur 4: evolutie van de erkenningen, investeringen en productiebudget voor podiumkunsten

2.4. Aanvragen en erkenningen podiumkunsten 2021

Volgende disciplines komen in aanmerking:

Theater-, circus-, straattheater-, opera-, klassieke muziek-, dans-, of muziektheaterproducties, met inbegrip van musical en ballet, evenals de productie van een totaalspektakel.

2.4.1. Spreiding van de 302 aanvragen per discipline

In 2021 telde de Vlaamse Gemeenschap 302 aanvragen tot erkenning van een podiumwerk.

Uit de cijfers blijkt dat, net als in 2020, ongeveer 34% van de aanvragen betrekking heeft op de discipline klassieke muziek. In 2021 staan de theaterproducties wel bovenaan de lijst met bijna 35% (tegenover net geen 30% in 2020)

Discipline	Aantal dossiers	%
Theaterproductie	105	34,77
klassieke muziekproductie	102	33,77
Muziektheaterproductie	33	10,93
Dansproductie	20	6,62
Operaproductie	15	4,97
Musicalproductie	13	4,30
Balletproductie	6	1,99
Totaalspektakel	3	0,99
Circusproductie	3	0,99
Straattheaterproductie	2	0,66
	302	100

tabel 4: spreiding van de aanvragen voor podiumkunsten per discipline (2021)

Spreiding van de 302 aanvragen 2021 per discipline

figuur 5: spreiding van de aanvragen voor podiumkunsten per discipline (2021)

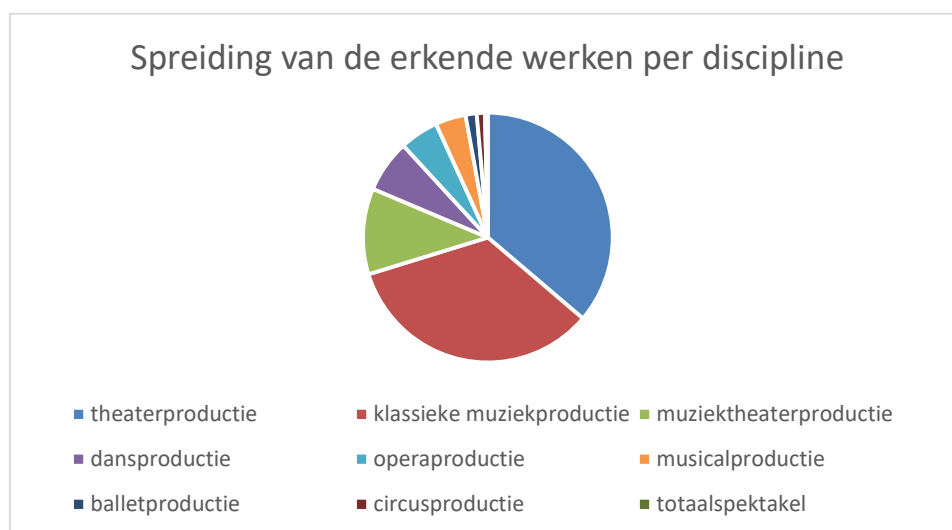
2.4.2. Spreiding van de 279 erkende podiumwerken per discipline

De volgende onderdelen van het rapport gaan dieper in op de 279 erkende podiumwerken in 2021. Meer dan 70% van het aantal erkenningen gaat naar werken binnen de disciplines theater (36,20%) en klassieke muziek (34,05%).

Discipline	Aantal dossiers	%
Theaterproductie	101	36,20
klassieke muziekproductie	95	34,05
Muziektheaterproductie	31	11,11
Dansproductie	19	6,81
Operaproductie	14	5,02
Musicalproductie	11	3,94
Balletproductie	4	1,43
Circusproductie	3	1,08
Totaalspektakel	1	0,36
	279	100

tabel 5: spreiding van de erkende podiumwerken per discipline (2021)

Spreiding van de erkende werken per discipline

figuur 6: spreiding van de erkende podiumwerken per discipline (2021)

2.5. Financiering van de podiumwerken

2.5.1. Spreiding van de geraamde investering over de 279 erkende podiumwerken

Deze cijfers omvatten de geraamde investeringen op het moment van de aanvraag van de erkenning.

Of deze investeringen effectief zijn opgehaald, zal pas blijken bij de voltooiing van het werk en bij de aanvraag voor het tweede certificaat. Zoals eerder aangehaald, gaat het aantal dossiers voor tweede certificaten in stijgende lijn, wat een ruimere blik op de cijfers geeft. Dit aspect van de financiering komt verderop in dit rapport aan bod.

Discipline	Tax shelter investering	%
Theaterproductie	5.848.100,26	23,40
klassieke muziekproductie	3.910.177,47	15,64
Muziektheaterproductie	3.225.449,33	12,91
Dansproductie	1.222.000,00	4,89
Operaproductie	4.175.000,00	16,70
Musicalproductie	4.857.964,00	19,44
Balletproductie	1.470.000,00	5,88
Circusproductie	190.000,00	0,76
Totaalspektakel	95.000,00	0,38
	24.993.691,06	100

tabel 6: spreiding van de geraamde investeringen voor podiumwerken per discipline (2021)

figuur 7: spreiding van de geraamde investeringen voor podiumwerken per discipline (2021)

Wanneer we naar de geraamde investering kijken, heeft theater het grootste aandeel (23,40%). Theaterproducties hebben ook het grootste aandeel in de erkende werken (36,20%). De discipline klassieke muziek, goed voor 34% van de erkenningen, tekent een aandeel van 15,64% van de geraamde investeringen op.

Musicals nemen 19,44% van het geraamde investeringsbudget in voor 11 werken (net geen 4% van het totaal aantal erkende werken). Het spreekt voor zich dat een musicalproductie een hoog kostenplaatje kent en bijgevolg een hoger bedrag aan investeringen incalculeert.

Om die reden is het van belang na te gaan hoeveel de investering bedraagt ten aanzien van het totale productiebudget en welk gedeelte zodoende via Tax Shelter wordt gefinancierd. Het productiebudget varieert immers sterk tussen de verschillende disciplines.

Discipline	Aantal erkende werken	Geraamd productiebudget	Geraamde TS investering	%
balletproductie	4	5.919.321,33	1.470.000,00	24,83
circusproductie	3	628.550,26	190.000,00	30,23
dansproductie	19	4.979.480,79	1.222.000,00	24,54
klassieke muziekproductie	95	16.092.426,69	3.910.177,47	24,30
musicalproductie	11	28.928.696,37	4.857.964,00	16,79
muziektheaterproductie	31	14.937.522,03	3.225.449,33	21,59
operaproductie	14	17.166.967,98	4.175.000,00	24,32
theaterproductie	101	23.171.885,77	5.848.100,26	25,24
totaalspektakel	1	314.888,24	95.000,00	30,17
	279	112.139.739,46	24.993.691,06	22,29

tabel 7: aandeel van de geraamde investering ten opzichte van het productiebudget per discipline (erkende podiumwerken 2021)

Wanneer we kijken naar het aandeel van de investering ten opzichte van de productiekost, stellen we vast dat de geraamde Tax Shelterinvestering gemiddeld 22,29% dekt van de totale productiekost bij de 279 erkende podiumwerken in 2021. Dit gemiddelde ligt lager dan in 2020 (23,83%) Het gemiddelde van de investering ten aanzien van het productiebudget voor musicalproducties ligt met 16,79% beduidend lager dan in 2020 (toen 22,32%).

Deze gegevens hebben enkel betrekking op de geraamde investering en kostprijs, niet op de definitieve investering en kostprijs per podiumwerk.

2.5.2. Overzicht op basis van de tweede certificaten

Dit hoofdstuk neemt de definitieve financiering van de podiumwerken onder de loep.

Per jaar volgt een overzicht dat toelaat de geschatte en effectieve investering tegenover de reële productiekost te plaatsen nadat het podiumwerk werd opgevoerd en wat het aandeel van de aanvullende financiering via Tax Shelter hierbij was.

In deze overzichten wordt rekening gehouden met het totaal van de beschikbare dossiers. Hoe meer dossiers per jaar een tweede certificaat hebben aangevraagd, hoe accurater de vergelijking tussen de erkenning en de voltooiing is.

Sinds de lancering van de maatregel voor podiumkunsten, zijn 485 dossiers behandeld voor werken goedgekeurd in de periode 2017-2021 waarvan de aanvraag voor het tweede certificaat dateert van diezelfde periode. In 2020 stond de teller nog op 261 dossiers.

Voor 2020 zijn er 10 werken waarvoor zowel het eerste als het tweede certificaat werd afgeleverd. Deze werken laten we buiten beschouwing omdat het aantal te klein is om uitspraken over te doen. Voor heel wat van de in 2020 erkende werken stond de voltooiing op pauze omwille van de corona-restricties.

Opgesplitst per aanvraagjaar van het eerste certificaat, bieden volgende tabellen een overzicht van de exacte investering ten aanzien van de eerder ingediende raming en het productiebudget. Deze gegevens worden vrijgegeven op het niveau van de discipline, met telkens een indicatie van het aantal werken. De rapportering over de tweede certificaten is een werk in opbouw, met als doel om per jaar tot een geheel van voltooide werken te komen.

In de marge dient vermeld te worden dat de Cel Tax Shelter voor de controle kijkt naar het jaartal waarin de raamovereenkomsten werden afgesloten. Zo is het bijvoorbeeld mogelijk dat werken, erkend in 2017, pas in 2018 aanvullende financiering konden ophalen.

Pas na de fiscale controle wordt het duidelijk of de attesten voor de investeerders effectief kunnen worden afgeleverd en of alle uitgaven in aanmerking kwamen binnen de geldige periode.

2.5.2.1. Voltooid werken, erkend in 2017

Van de 189 werken, erkend in 2017, heeft de administratie inmiddels voor 167 werken het tweede certificaat afgeleverd. Voor 7 werken kon het tweede certificaat niet worden afgeleverd.

Er is dus zicht op quasi alle in 2017 erkende werken.

Discipline	aantal werken	Productiebudget	Geraamde investering	Effectieve investering	Gemiddelde investering per werk	% TS op productiebudget	Verschil
operaproductie	12	30.122.906,28	7.035.319,00	6.574.000,00	547.833,33	21,82	-461.319,00
musicalproductie	11	35.944.957,97	6.875.890,42	6.992.000,00	635.636,36	19,45	116.109,58
totaalspektakel	10	12.278.469,32	2.993.175,00	2.239.462,04	223.946,20	18,24	-753.712,96
muziektheaterproductie	22	17.300.773,47	2.770.581,00	3.365.435,48	152.974,34	19,45	594.854,48
theaterproductie	41	9.648.938,17	2.581.093,60	2.640.435,49	64.400,87	27,37	59.341,89
balletproductie	6	10.124.328,47	2.328.890,00	2.379.370,48	396.561,75	23,50	50.480,48
klassieke muziekproductie	55	10.401.666,08	2.328.509,60	2.898.273,75	52.695,89	27,86	569.764,15
dansproductie	10	5.583.589,39	1.517.446,01	1.369.000,00	136.900,00	24,52	-148.446,01
	167	131.405.629,15	28.430.904,63	28.457.977,24	170.407,05	21,66	27.072,61

tabel 8: vergelijking tussen de geraamde en effectief opgehaalde investering per discipline voor podiumwerken erkend in 2017

Op basis van deze gegevens is globaal gezien een klein positief verschil merkbaar tussen de geraamde en de effectieve investering. Tussen de disciplines onderling zijn er wel opvallende verschillen merkbaar.

Op basis van de beschikbare gegevens in 2020 bedroeg het gemiddelde aandeel van de investeringen 19,60%. Op het einde van 2021 is dit beeld positiever met een gemiddelde van 21,66%. Wel zijn er verschillen merkbaar tussen de verschillende disciplines en konden een aantal werken minder investeringen ophalen dan gepland. Vooral operaproducties en totaalspektakels dienden met lagere investeringen aan de slag te gaan. De werken in de disciplines klassieke muziek en muziektheater kenden opvallend hogere investeringen dan verwacht.

2.5.2.2. Voltooid werken, erkend in 2018

Terwijl voor 2017 de geraamde en effectieve investeringen min of meer in lijn liggen, is voor 2018 een opmerkelijk verschil waar te nemen. 2018 was het jaar waarin de verlaging van de vennootschapsbelasting werd doorgevoerd. De impact hiervan op de beschikbare investeringen, is in de volgende tabel duidelijk merkbaar.

De cijfers in volgende tabel hebben dus betrekking op ongeveer 2/3 van de in 2018 erkende werken. Opvallend is de hogere investering voor klassieke muziekproducties. Het verschil tussen de geraamde en de effectieve investering is het meest voelbaar binnen de disciplines theater, opera en ballet. Dit bleek ook uit de cijfers in het jaarrapport 2020.

Discipline	Aantal werken	Productiebudget	Geraamde investering	Effectieve investering	Gemiddelde investering per werk	%TS ten opzichte van productiebudget	Verschil met raming
klassieke muziekproductie	77	14.999.257,15	3.538.521,00	3.663.022,00	47.571,71	24,42	124.501,00
theaterproductie	53	13.458.477,52	3.492.356,22	3.248.128,24	61.285,44	24,13	-244.227,98
muziektheaterproductie	23	11.344.387,91	3.070.000,00	3.164.215,00	137.574,57	27,89	94.215,00
totaalspektakel	13	3.583.046,39	778.840,00	792.000,00	60.923,08	22,10	13.160,00
operaproductie	8	16.673.861,16	3.130.000,00	2.187.797,32	273.474,67	13,12	-942.202,68
musicalproductie	6	3.596.687,91	538.256,50	607.012,00	101.168,67	16,88	68.755,50
balletproductie	5	8.769.055,86	1.585.000,00	1.156.435,48	231.287,10	13,19	-428.564,52
dansproductie	4	1.598.845,42	448.789,16	424.500,00	106.125,00	26,55	-24.289,16
straattheaterproductie	1	90.051,13	20.000,00	20.000,00	20.000,00	22,21	0,00
	190	74.113.670,45	16.601.762,88	15.263.110,04	80.332,16	20,59	-1.338.652,84

tabel 9: vergelijking tussen de geraamde en effectief opgehaalde investering per discipline voor podiumwerken erkend in 2018

2.5.2.3. Voltooide werken, erkend in 2019

Tot op heden is 2019 het topjaar met maar liefst 319 erkende podiumwerken. Voor het jaarrapport 2020 was er zicht op 23 voltooide werken. Uit de cijfers bleek er opnieuw meer evenwicht te komen tussen de geraamde en de effectieve investeringen. Inmiddels is er zicht op 99 erkende werken en is er een relatief klein verschil tussen de ramingen en effectieve investeringen waar te nemen. Opvallend is wel de stijging van het aandeel van de Tax Shelter op het totale productiebudget naar een gemiddelde van 25,35% per podiumwerk.

In tegenstelling tot 2018 is er in 2019 een negatief verschil voor de klassieke muziekproducties.

Discipline	Aantal werken	Productiebudget	Geraamde investering	Effectieve investering	Gemiddelde investering per werk	% TS ten opzichte van het productiebudget	Vershil met raming
klassieke muziekproductie	65	10.291.237,30	2.963.861,66	2.835.700,00	43.626,15	27,55	-128.161,66
theaterproductie	11	2.230.597,34	555.000,00	521.000,00	47.363,64	23,36	-34.000,00
totaalspektakel	5	622.042,56	127.500,00	124.000,00	24.800,00	19,93	-3.500,00
operaproductie	4	3.109.848,96	600.000,00	695.000,00	173.750,00	22,35	95.000,00
muziektheaterproductie	4	1.182.175,50	337.000,00	311.800,00	77.950,00	26,38	-25.200,00
dansproductie	4	553.609,09	135.000,00	137.000,00	34.250,00	24,75	2.000,00
balletproductie	2	3.258.638,31	745.000,00	757.000,00	378.500,00	23,23	12.000,00
circusproductie	2	248.089,29	52.467,38	60.000,00	30.000,00	24,18	7.532,62
musicalproductie	1	72.431,00	20.000,00	17.000,00	17.000,00	23,47	-3.000,00
straattheaterproductie	1	78.500,00	20.000,00	28.000,00	28.000,00	35,67	8.000,00
	99	21.647.169,35	5.555.829,04	5.486.500,00	55.419,19	25,35	-69.329,04

tabel 10: vergelijking tussen de geraamde en effectief opgehaalde investering per discipline voor podiumwerken erkend in 2019

2.5.3. Overzicht van de effectieve investeringen op basis van de raamovereenkomsten afgesloten in 2021

Een vraag die ons ook in 2021 bezighield was die naar de beschikbaarheid van investeringen.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de totale investeringen van de voorbije vijf jaar, op Belgisch niveau en op Vlaams niveau. Deze cijfers zijn gebaseerd op de in 2021 ingediende raamovereenkomsten en kunnen dus ook betrekking hebben op werken erkend in 2020.

Jaar	Totaal Belgisch	Aandeel Vlaamse Gemeenschap
2017	36.754.376,13	27.767.081,13
2018	41.569.234,58	27.930.546,28
2019	48.410.613,55	33.854.427,55
2020	28.686.338,69	19.671.914,00
2021	38.031.520,00	20.907.220,00

tabel 11: effectieve investeringen per jaar voor podiumkunsten op basis van de neergelegde raamovereenkomsten

Globaal gezien is er in 2021 een stijging met ongeveer 30%, na de opvallende daling met bijna 42% in 2020. In 2021 is ongeveer 10 miljoen euro meer geïnvesteerd dan in 2020.

Wat opvalt is dat de investeringen een sterke stijging kenden in de Franse Gemeenschap en slechts een zeer lichte stijging in Vlaanderen. De voorbije jaren genoten producenten uit de Vlaamse Gemeenschap steeds van het grootste deel van de investeringen: ongeveer 70%. In 2021 lag die verhouding opvallend anders en komen producenten uit beide gemeenschappen ongeveer gelijk met een verhouding van 55% voor de Vlaamse Gemeenschap en 45% voor de Franse Gemeenschap.

2.6. De rol van de tussenpersonen

Een erkende tussenpersoon kan productievennootschappen bijstaan voor het afsluiten van raamovereenkomsten en het ophalen van investeringen.

Dit brengt een bijkomende kost met zich mee, met name de vergoeding voor de tussenpersoon. Productievennootschappen die gebruik maken van Tax Shelter, dienen daarnaast ook een vergoeding uit te keren aan de investeerder(s).

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de geraamde investeringen per discipline, met de bedragen die aan investeerders en tussenpersonen worden vergoed. Van de 279 erkende werken is voor 8 werken geen gebruik gemaakt van een tussenpersoon. Voor elk werk is echter een vergoeding voor investeerders opgenomen.

Deze bedragen zijn gebaseerd op de geraamde investeringen. Wanneer de effectieve investering wijzigt, zal dit ook implicaties hebben voor de vergoeding van investeerders en tussenpersonen.

Discipline	Aantal certificaten	Investeringsbedrag certificaten EUR	Vergoeding investeerders EUR	Vergoeding tussenpersonen EUR	% investeerders	% tussenpersoon
balletproductie	4	1.470.000,00	97.020,00	197.925,75	6,60	13,46
circusproductie	3	190.000,00	11.651,00	32.851,50	6,13	17,29
dansproductie	19	1.222.000,00	86.976,80	163.932,00	7,12	13,42
klassieke muziekproductie	95	3.910.177,47	257.427,29	527.009,70	6,58	13,48
musicalproductie	11	4.857.964,00	200.384,00	746.447,74	4,12	15,37
muziektheaterproductie	31	3.225.449,33	150.992,95	460.185,06	4,68	14,27
operaproductie	14	4.175.000,00	275.290,00	542.443,00	6,59	12,99
theaterproductie	101	5.848.100,26	338.275,92	835.544,12	5,78	14,29
totaalspektakel	1	95.000,00	6.238,65	14.250,00	6,57	15,00
Totaal jaar	279	24.993.691,06	1.424.256,61	3.520.588,87	5,70	14,09

tabel 12: aandeel investeringsbedrag voor investeerders en tussenpersonen per discipline

Gemiddeld vloeit ongeveer 5,70 % van de Tax Shelterinvestering terug naar de investeerders zelf en gaat 14,09% van de investering naar de tussenpersonen. Dit gemiddelde is genomen over de 279 erkende podiumwerken.

In vergelijking met 2020 is de vergoeding voor tussenpersonen met meer dan 1% gestegen, van 12,94% naar 14,09%. De vergoeding voor investeerders bedroeg in 2020 gemiddeld 5,66%.

Totaal geraamde investering voor productievennootschap	24.993.691,06
Vergoeding investeerders	1.424.256,61
Vergoeding tussenpersonen	3.520.588,87
Resterend bedrag voor productie	20.048.845,58

tabel 13: globaal aandeel investeringsbedrag voor investeerders en tussenpersonen

In verhouding geeft dit volgend resultaat voor 2021: 19,80% van de investeringen vloeit naar investeerders en tussenpersonen en 80,20% naar de producties.

2.7. Rechtspersoon

Een belangrijk element van de Tax Shelterregeling is dat deze ook toegankelijk is voor vzw's. Dit impliceert de onderworpenheid van de vzw aan de vennootschapsbelasting in plaats van de rechtspersonenbelasting en dit voor de volledige werking van de vzw. Dit heeft binnen de sector tot vragen en bezorgdheid geleid vóór aanvang van de invoering van de Tax Shelter. Uit de praktijk blijkt echter dat vzw's wel degelijk hun weg naar de aanvullende financiering via Tax Shelter hebben gevonden.

In 2021 dienden 48 productievennootschappen aanvragen in tot erkenning van een podiumwerk, waaronder 24 vzw's. Dit cijfer op basis van de aanvragers, geeft echter geen volledig beeld van de vzw's die aan de slag gaan met Tax Shelter.

De productievennootschappen Het Laatste Bedrijf en PerPodium dienen als coproducent aanvragen in en werken samen met voornamelijk vzw's. Op naam van Het Laatste Bedrijf zijn 16 werken erkend, op naam van PerPodium 88 werken.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal erkende podiumwerken per rechtsvorm. Net als in 2020 staat ruim 75% van de erkenningen op naam van een vzw.

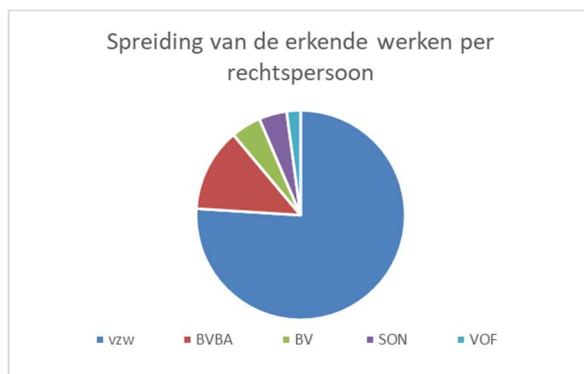
Aanvrager Rechtsvorm	Aantal dossiers	%
Vzw	212	75,99
BVBA	36	12,90
BV	13	4,66
SON	12	4,30
VOF	6	2,15
	279	100

tabel 14: spreiding van de erkende podiumwerken per rechtsvorm

Op vlak van de investeringen gaat net geen 60% naar vzw's. Deze gegevens in beide tabellen houden enkel rekening met de rechtsvorm de hoofdaanvragers. PerPodium is erkend als vzw, Het Laatste Bedrijf als BVBA.

Aanvrager Rechtsvorm	Tax shelter investering	%
vzw	14.993.177,50	59,99
BVBA	6.118.218,00	24,48
BV	2.129.295,59	8,52
SON	1.473.000,00	5,89
VOF	280.000,00	1,12
	24.993.691,09	100

tabel 15: spreiding van de geraamde investering per rechtsvorm

Figuur 8: spreiding erkende podiumwerken per rechtsvorm

Figuur 9: spreiding geraamde investering per rechtsvorm

2.8. Organisaties gesubsidieerd door de Vlaamse Overheid

2.8.1. Globaal overzicht van de erkende werken en geraamde investeringen voor gesubsidieerde en niet-gesubsidieerde organisaties

Bijna de helft van de erkende podiumwerken, 120 van de 279, zijn afkomstig van organisaties die een subsidie ontvangen in het kader van het Kunstendecreet: 79 certificaten (28%) werden toegekend aan een kunstinstelling en 41 certificaten (15%) aan een organisatie die een werkingssubsidie ontvangt (kunstenorganisatie en circusgezelschap samen). In 2020 ging daarentegen 46% van de toegekende certificaten naar een gesubsidieerde organisatie of kunstinstelling.

154 van de 279 certificaten (55%) gingen naar niet-gesubsidieerde productievennootschappen. 5 certificaten gingen naar organisaties die een werkingssubsidie hadden aangevraagd, die niet werd goedgekeurd.

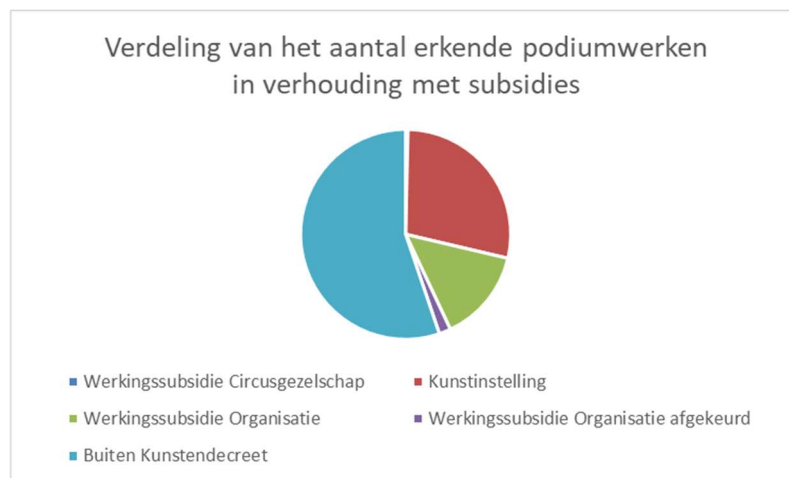
WS subsidiesoort	Aantal werken	Geraamde Tax Shelter investering
Werkingsubsidie Circusgezelschap	1	145.000,00
Kunstinstelling	79	8.937.500,00
Werkingsubsidie Organisatie	40	2.808.677,47
Werkingsubsidie Organisatie afgekeurd	5	165.000,00
Buiten Kunstendecreet	154	12.937.513,59
	279	24.993.691,06

Tabel 16: globaal beeld van de erkende podiumwerken ten opzichte van het Kunstendecreet en Circusdecreet

Wanneer naar de geraamde investeringen wordt gekeken, ziet de verhouding er als volgt uit:

WS subsidiesoort	Geraamde Tax Shelter investering	%
Werkingsubsidie Circusgezelschap	145.000,00	0,58
Kunstinstelling	8.937.500,00	35,76
Werkingsubsidie Organisatie	2.808.677,47	11,24
Werkingsubsidie Organisatie afgekeurd	165.000,00	0,66
Buiten Kunstendecreet	12.937.513,59	51,76
	24.993.691,06	100,00

Tabel 17: geraamde investeringen voor gesubsidieerde en niet-gesubsidieerde productievennootschappen

Figuur 10: spreiding van de erkende podiumwerken tussen al dan niet gesubsidieerde organisaties

Figuur 11: spreiding van de geraamde investering in verhouding met subsidies

Deze classificatie is gemaakt op basis van de aanvragers die zich opstellen als hoofdproducent. De productievennootschap die een aanvraag indiende voor Tax Shelter is desgevallend de begunstigde van de subsidie in het kader van het kunstendecreet. In de groep “buiten kunstendecreet” zitten evenwel ook werken waarvoor de coproducent begunstigde is van een subsidie.

Zoals reeds aangehaald in het gedeelte over de rechtspersonen, hebben de aanvragen van Het Laatste Bedrijf en PerPodium betrekking op coproducties met voornamelijk vzw’s.

Op naam van Het Laatste Bedrijf werden 16 werken erkend, waarvan voor 10 werken de coproducent begunstigde is van een subsidie. Van de 88 werken op naam van PerPodium, is voor 50 werken een subsidie toegekend aan de coproducerende vzw binnen het Kunstendecreet.

2.8.2. Overzicht per discipline

De volgende tabel geeft een overzicht weer per discipline van de erkende werken van productievennootschappen die een subsidie ontvangen als Kunstinstelling (WSKI), productievennootschappen die een werkingssubsidie ontvangen (WSOR of WSCIRCGEZ) en productievennootschappen die geen subsidie ontvangen. De tabel baseert zich op de gegevens van de aanvrager.

Discipline	Subsidie	Aantal werken	Geraamde TS investering	%
balletproductie	WSKI	4	1.470.000,00	100,00
		4	1.470.000,00	
circusproductie	WSCIRCGEZ	1	145.000,00	76,32
circusproductie	-	2	45.000,00	23,68
		3	190.000,00	
dansproductie	WSOR	6	488.000,00	39,93
dansproductie	-	13	734.000,00	60,07
		19	1.222.000,00	
klassieke muziekproductie	WSKI	65	3.088.500,00	78,99
klassieke muziekproductie	WSOR	18	616.677,47	15,77
klassieke muziekproductie	-	12	205.000,00	5,24
		95	3.910.177,47	
musicalproductie	-	11	4.857.964,00	100,00
		11	4.857.964,00	
muziektheaterproductie	WSKI	3	464.000,00	14,39
muziektheaterproductie	WSOR	6	319.000,00	9,89
muziektheaterproductie	-	22	2.442.449,33	75,72
		31	3.225.449,33	
operaproductie	WSKI	7	3.915.000,00	93,77
operaproductie	-	7	260.000,00	6,23
		14	4.175.000,00	
theaterproductie	WSOR	15	1.550.000,00	26,50
theaterproductie	-	86	4.298.100,26	73,50
		101	5.848.100,26	
totaalspektakel	-	1	95.000,00	100,00
		1	95.000,00	
Totaal jaar		279	24.993.691,06	

Tabel 18: overzicht per discipline van de erkende podiumwerken, de geraamde investering en het gegeven of het aanvragend productievennootschap eveneens een subsidie ontvangt

De spreiding van de investeringen tussen gesubsidieerde en niet-gesubsidieerde productievennootschappen varieert sterk per discipline. De investeringen in de discipline klassieke muziek gaan grotendeels naar gesubsidieerde organisaties of kunstinstellingen. Dezelfde vaststelling gaat op voor operaproducties. Binnen de discipline musical zijn er geen werken van gesubsidieerde productievennootschappen.

Deze classificatie gebeurt op basis van de aanvragers, ofwel de hoofdproducenten. De werken waar PerPodium en Het Laatste Bedrijf optraden als aanvrager, kunnen coproducties zijn met een gesubsidieerde organisatie.

Onderstaande tabel geeft aan dat een bedrag van 2.970.000 euro aan investeringen werd geraamd voor producties waarbij PerPodium of Het Laatste Bedrijf optraden als aanvrager en waarbij de coproducent een subsidie ontving binnen het Kunstendecreet.

Binnen de discipline theater lijkt aanvankelijk slechts 26,50% van de investeringen naar gesubsidieerde organisaties te gaan, maar in realiteit en in combinatie met onderstaande tabel, gaat het echter om ongeveer 50% van de erkende theaterproducties.

Discipline	WS subsidiesoort	Aantal dossiers	Geraamde investering
dansproductie	WSOR	9	632.000,00
muziektheaterproductie	WSOR	8	420.000,00
operaproductie	WSOR	7	260.000,00
theaterproductie	WSOR	34	1.588.000,00
klassieke muziekproductie	WSOR	2	70.000,00
Totaal jaar		60	2.970.000,00

Tabel 19: investeringen in podiumwerken voor dewelke de coproducent begunstigde is van een subsidie in het kader van het Kunstendecreet

3. Tax Shelter audiovisuele werken

Voor audiovisuele producties beschikken we niet gelijkaardig gestructureerde data als voor podiumkunsten. De dossiers worden immers nog via een apart systeem ingediend dat niet eenzelfde mogelijkheid biedt om cijfers te distilleren en te vergelijken. We beperken ons in dit hoofdstuk dus tot de kerncijfers en de gegevens uit de aanvragen waar we met zekerheid uitspraken over kunnen doen.

3.1. Evolutie van de globale cijfers van 2017 tot 2021

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de voorbije 5 jaar, te beginnen vanaf 2017, het jaar waarin de Tax Shelter podiumkunsten zijn intrede heeft gedaan.

	aanvragen	erkende werken	Geraamde investering erkende werken
2017	228	221	100.858.409
2018	207	198	92.004.152
2019	181	170	49.276.762
2020	170	164	59.039.577
2021	202	179	72.536.431

Tabel 20: aantal ingediende aanvragen, erkende werken en geraamde investering per jaar voor de audiovisuele sector

In 2017, het jaar dat podiumkunsten konden toetreden tot het Tax Sheltersysteem, werd ook een zeer hoog aantal werken erkend voor de audiovisuele sector.

In 2021 is er een opvallende stijging van het aantal aanvragen en erkenningen waar te nemen, wat de dalende trend die we sinds 2018 zagen duidelijk ombuigt. Ook de geraamde investering voor de erkende werken is opmerkelijk hoger.

Van de 202 aanvragen, bleven er 11 in aanvraag op 31/12/2021. In deze dossiers ontbrak bijkomende informatie of was het moment van indienen te kort bij het jaareinde om het dossier nog af te ronden.

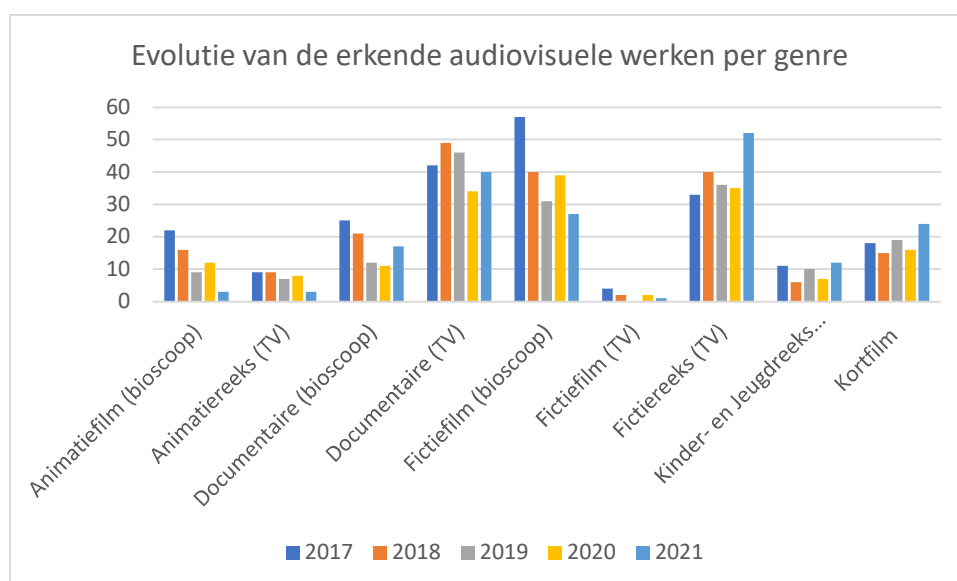
Voor 12 aanvragen werd het certificaat niet toegekend.

3.2. Evolutie van de erkenningen en investeringen sinds 2017

De volgende tabel geeft een overzicht van de voorbije vijf jaar weer, opgedeeld per genre.

Genre	aanvragen 2017	investeringen 2017	aanvragen 2018	investeringen 2018	aanvragen 2019	investeringen 2019	aanvragen 2020	investeringen 2020	aanvragen 2021	Investeringen 2021
Animatiefilm (bioscoop)	22	15.258.758	16	11.822.800	9	1.277.600	12	5.235.693,00	3	1.975.000,00
Animatiereeks (TV)	9	7.020.497	9	4.364.000	7	1.962.000	8	3.451.000,00	3	1.927.000,00
Documentaire (bioscoop)	25	1.773.929	21	808.500	12	692.500	11	489.556,00	17	916.918,00
Documentaire (TV)	42	7.015.831	49	6.103.003	46	7.796.129	34	4.435.297,00	40	5.241.725,00
Fictiefilm (bioscoop)	57	28.695.806	40	26.871.276	31	21.008.553	39	18.216.979,00	27	10.757.267,00
Fictiefilm (TV)	4	562.475	2	785.000	0	0	2	638.000,00	1	750.000,00
Fictiereeks (TV)	33	34.351.594	40	36.268.658	36	10.147.504	35	24.567.999,00	52	46.916.337,00
Kinder- en Jeugdreeks	11	5.510.000	6	4.525.000	10	5.640.331	7	1.464.852,00	12	3.113.589,00
Kortfilm	18	669.519	15	455.915	19	752.145	16	540.201,00	24	938.595,00
TOTAAL	221	100.858.409	198	92.004.152	170	49.276.762	164	59.039.577	179	72.536.431
In aanvraag									11	9.191.140,00
Afgekeurd	7	5.895.889	9	2.112.680	11	3.733.476	6	1.226.292	12	1.831.556,00
TOTAAL	228	106.754.298	207	94.116.832	181	53.010.238	170	60.265.869	202	83.559.127

tabel 21: spreiding van de audiovisuele werken en geraamde investeringen per genre en per jaar

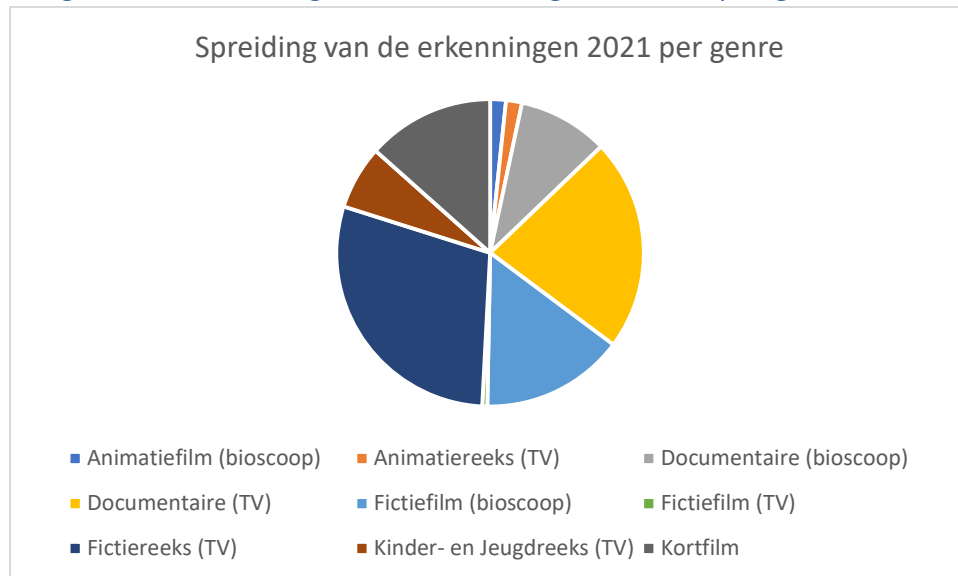

figuur 12: evolutie van de audiovisuele werken per genre, per jaar

In 2021 zien we een opvallende een stijging van het aantal erkende fictiereeksen voor televisie. Het aantal fictiefilms voor bioscoop daalde echter opnieuw, na de stijging in 2020. Ook de documentaires, zowel voor bioscoop als voor televisie, en de kortfilms kenden een stijging.

De werken in het genre animatie dalen sterk. De werken in dit genre zijn kostenintensief en (meestal) gerealiseerd in coproductie.

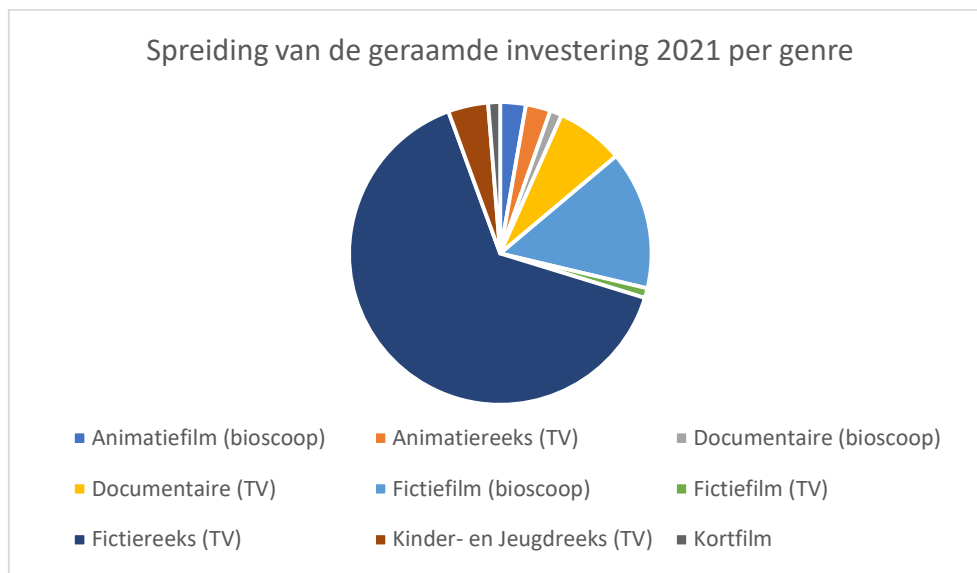
3.3. Spreiding van de erkenningen en investeringen in 2021 per genre

Figuur 13: spreiding van de erkende audiovisuele werken per genre (2021)

Wat betreft de erkende werken, zijn de meeste certificaten in 2021 toegekend aan fictiereeksen (52) en televisiedocumentaires (40). Er werden ook 27 fictiefilms erkend, 12 minder dan in 2020.

Wanneer we kijken naar de spreiding van de geraamde investeringen, zijn de fictiereeksen ook koploper met 65% (in 2020 was dit nog 41%), 15% gaat (30% in 2020) naar fictiefilms. 7,2% van de geraamde investeringen gaat naar televisiedocumentaires, dit ligt in lijn met het aandeel in 2020.

Figuur 14: spreiding van de geraamde investeringen voor erkende audiovisuele werken per genre (2021)

3.3.1. Belgisch aandeel in de erkende werken

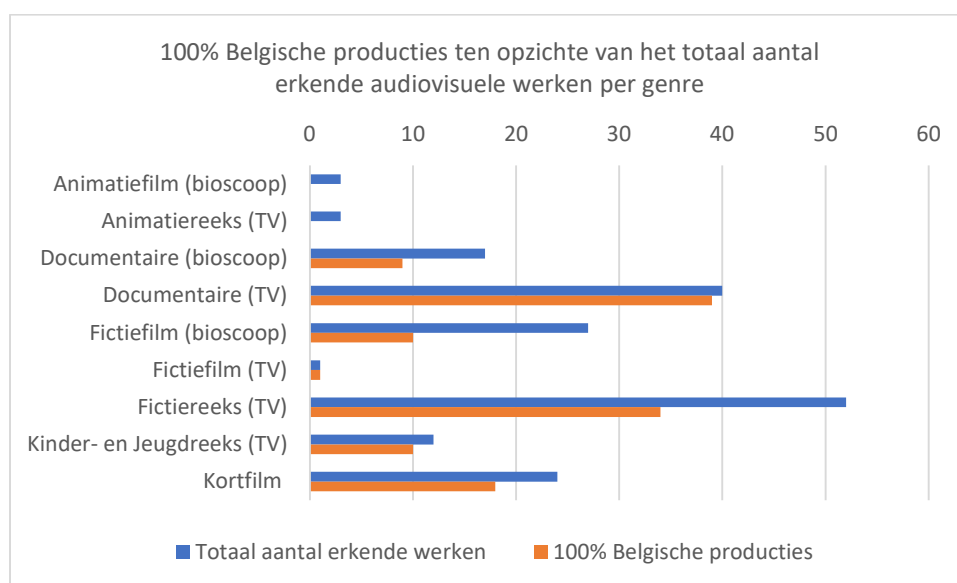
Voor de Tax Shelter komen Europese audiovisuele werken in aanmerking. De volgende tabel geeft een beeld van het Belgisch aandeel in de erkende werken. Vooral voor fictiefilms en fictiereeksen kan het Belgisch aandeel variëren. Uiteraard is het voor onze producenten een belangrijke meerwaarde om zich te tonen op de internationale markt met hun bijdrage in een coproductie buiten de landsgrenzen.

De erkende televisiedocumentaires zijn op één na integraal Belgische producties. Van de fictiereeksen bestemd voor televisie zijn 34 van de 52 erkende werken volledig Belgisch. In 2020 waren 31 van de 34 erkende fictiereeksen volledig Belgisch. Reisrestricties ten gevolge van de coronapandemie hadden impact op internationale coproducties.

Voor het genre fictiefilm is er een variatie tussen Belgische werken en coproducties.

Genre	Totaal aantal erkende werken	100% Belgisch	> 50 % Belgisch	Tussen 20 en 50% Belgisch	Tussen 10 en 20% Belgisch	< 10% Belgisch
Animatiefilm (bioscoop)	3	0	1	2	0	
Animatiereeks (TV)	3	0	1	1	1	
Documentaire (bioscoop)	17	9	3	2	3	
Documentaire (TV)	40	39	1	0	0	
Fictiefilm (bioscoop)	27	10	5	6	4	2
Fictiefilm (TV)	1	1	0	0	0	
Fictiereeks (TV)	52	34	6	5	0	7
Kinder- en Jeugdreeks (TV)	12	10	0	0	2	
Kortfilm	24	18	4	1	1	
Totaal	179	121	21	17	11	9

Tabel 22: Belgisch aandeel in de financiering van erkende audiovisuele werken per genre (2021)

Figuur 15: aandeel van de volledig Belgische producties op het totaal van de erkende audiovisuele werken per genre (2021)

3.3.2. Overheidssteun voor audiovisuele werken

Voor Tax Shelter Podiumkunsten kan het departement via de eigen gegevensdatabanken de koppeling maken tussen de beschikbare informatie in het kader van het Kunstendecreet en Circusdecreet en Tax Shelter. Voor de audiovisuele werken is dergelijke koppeling niet mogelijk, maar we kunnen wel nagaan welke gegevens in de dossiers zijn opgenomen. De aanvrager moet namelijk in het financieringsplan aangeven of voor het werk steun werd aangevraagd.

In tegenstelling tot de Tax Shelter podiumkunsten, waar gekeken wordt naar steun voor de gehele werking van de productievennootschappen die in het kader van het Kunstendecreet of Circusdecreet een subsidie als organisatie of als kunstinstelling ontvangen, kijken we hier enkel naar steun voor het audiovisueel werk zelf.

Binnen de audiovisuele sector werkt het systeem van steunverlening namelijk enigszins anders. Het VAF/Filmfonds ondersteunt zogenaamde 'single' creaties – eendelige, op zichzelf staande werken. Het VAF/Mediafonds ondersteunt televisiereeksen en de cross-mediale toepassingen daarvan, alsook webseries. De steun aan creatie wordt toegekend op het niveau van het audiovisuele werk, er is binnen de audiovisuele sector geen ondersteuning van de volledige werking van een productievennootschap, zoals dat binnen de podiumkunstensector wel het geval kan zijn. Het VAF werkt met een beperkt budget en beoordeelt de steunaanvragen op basis van reglementen. Niet alle audiovisuele werken komen dus in aanmerking of mogelijk overstijgt de gevraagde steun de beschikbare middelen van het VAF.

In de eerste plaats heeft het VAF aandacht voor de ondersteuning van projecten van Vlaams talent. Dit zijn de zogenaamde majoritair Vlaamse projecten. In tweede orde kan het VAF ook steun verlenen aan coproducties met andere regio's in binnen- of buitenland, waarbij de rol van de Vlaamse partner ondergeschikt is aan de initiatiefnemende maker/producent. Dit zijn dan minoritair Vlaamse projecten.

Om een beeld te geven van de financiering via overheidssteun, geeft onderstaande tabel aan hoeveel werken melding maken van VAF-steun en steun van het Europese fonds Eurimages. Beide steunmaatregelen kunnen samen worden aangewend.

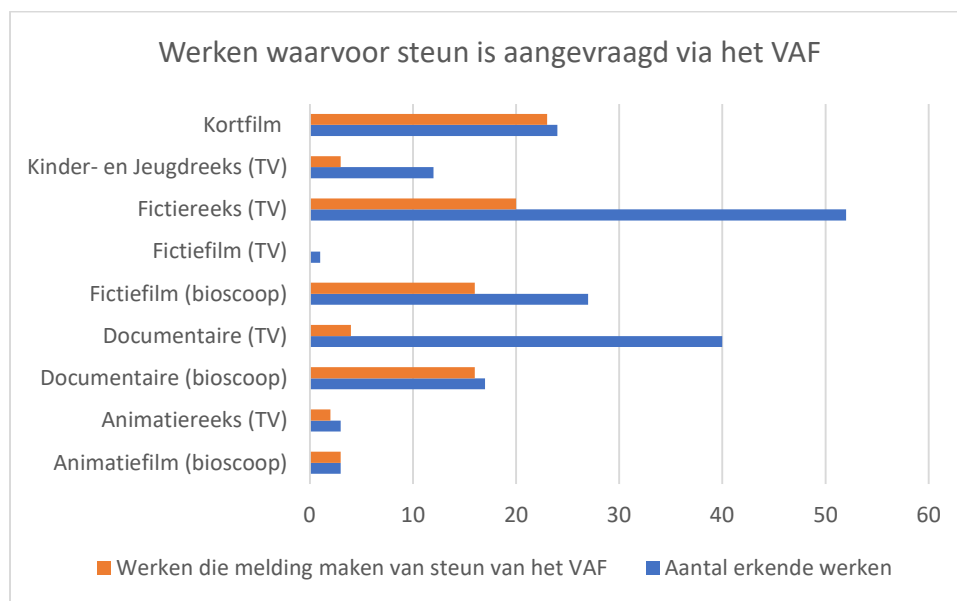
Voor 92 van de 179 erkende werken is geen enkele andere vorm van steun vermeld in de erkenningsaanvraag.

Mogelijk wordt de gevraagde steun aan het audiovisuele werk niet of slechts gedeeltelijk toegekend, wat ook bij de aanvragen van de subsidies in het kader van het Kunstendecreet het geval kan zijn.

Genre	Totaal aantal erkende werken	VAF steun	Eurimages	Geen andere steun
Animatiefilm (bioscoop)	3	3	1	0
Animatiereeks (TV)	3	2	0	1
Documentaire (bioscoop)	17	16	1	1
Documentaire (TV)	40	4	0	36
Fictiefilm (bioscoop)	27	16	5	11
Fictiefilm (TV)	1	0	0	1
Fictiereeks (TV)	52	20	0	32
Kinder- en Jeugdreeks (TV)	12	3	0	9
Kortfilm	24	23	0	1
Totaal	179	87	7	92

Tabel 23: overzicht van het aantal erkende audiovisuele werken waarvoor steun werd aangevraagd via VAF of Eurimages (2021)

De onderstaande figuur illustreert per genre het aantal werken met VAF-steun ten opzichte van het totaal aantal erkende werken.

Figuur 16: aantal erkende audiovisuele werken, per genre, die steun hebben aangevraagd via het VAF, ten opzichte van alle erkende audiovisuele werken in het kader van Tax Shelter (2021)

Volgende tabel geeft een overzicht van de productiebudgetten per genre, aangevuld met het totaal van de geraamde Tax Shelter investering en VAF steun. Deze cijfers geven een indicatie van het aandeel van de financiering ten opzichte van het totale budget. Er dient evenwel rekening mee gehouden te worden dat mogelijke VAF steun op het moment van de aanvraag van de erkenning nog niet vast stond of nog niet gekend was. Het bedrag van investering hangt bovendien sterk samen met de in aanmerking komende uitgaven in België en de in aanmerking komende Europese uitgaven. Wanneer het internationale coproducties betreft, kan de Belgische producent minoritair zijn. Het overige deel van het productiebudget kan in deze gevallen gedragen worden door de coproducent(en), al dan niet met overheidssteun uit het land waar de coproducent(en) gevestigd is (zijn).

Genre	Totaal aantal erkende werken	Werken met VAF steun	productie-budget	TS investering	VAF steun
Animatiefilm (bioscoop)	3	3	10.254.956,00	1.975.000,00	800.000,00
Animatiereeks (TV)	3	2	16.750.588,00	1.927.000,00	1.100.000,00
Documentaire (bioscoop)	17	16	5.440.889,00	916.918,00	1.189.000,00
Documentaire (TV)	40	4	21.308.591,00	5.241.725,00	415.000,00
Fictiefilm (bioscoop)	27	16	58.967.561,00	10.757.267,00	7.199.781,00
Fictiefilm (TV)	1	0	2.440.000,00	750.000,00	0,00
Fictiereeks (TV)	52	20	242.864.051,00	46.916.337,00	9.195.337,00
Kinder- en Jeugdreeks (TV)	12	3	15.716.215,00	3.113.589,00	1.165.000,00
Kortfilm	24	23	4.282.453,00	938.595,00	1.925.000,00
Totaal	179	87	378.025.304,00	72.536.431,00	22.989.118,00

Tabel 24 : overzicht van het productiebudget, de geraamde tax shelter investering en VAF steun per genre (2021)

4. Globaal beeld van de aanvullende financiering via Tax Shelter op basis van de effectief neergelegde raamovereenkomsten

Volgende cijfers en tabellen geven een overzicht van de bedragen op basis van de neergelegde raamovereenkomsten, zowel voor podiumkunsten als voor audiovisuele werken.

2021	Audiovisueel	Podium	Totaal
Vlaamse Gemeenschap	54.632.320,77	20.907.220,00	75.539.540,77
Franse Gemeenschap	88.085.827,62	14.249.300,00	102.335.127,62
Belspo		2.875.000,00	
	142.718.148,39	38.031.520,00	180.749.668,39

Tabel 25: globaal overzicht per sector van de neergelegde raamovereenkomsten in 2021 voor België

De raamovereenkomsten neergelegd in 2021 kunnen betrekking hebben op werken die werden erkend in 2021 of eerder.

In volgende tabel is de evolutie van de voorbije jaren voor beide sectoren weergegeven op niveau van de Vlaamse Gemeenschap:

	Audiovisueel	Podium	Totaal
2016	63.493.642,71	NVT	
2017	64.528.499,62	27.767.081,13	92.295.580,75
2018	66.094.202,08	27.930.546,28	94.024.748,36
2019	58.338.403,58	33.854.427,55	92.192.831,13
2020	55.383.503,00	19.671.914,00	75.055.417,00
2021	54.632.320,77	20.907.220,00	75.539.540,77

Tabel 26: evolutie van de investeringen per sector voor de Vlaamse Gemeenschap

Binnen de Vlaamse Gemeenschap loopt de totale investering ongeveer gelijk met 2020. Voor de audiovisuele sector zien we een lichte daling, voor de podiumkunsten een lichte stijging.

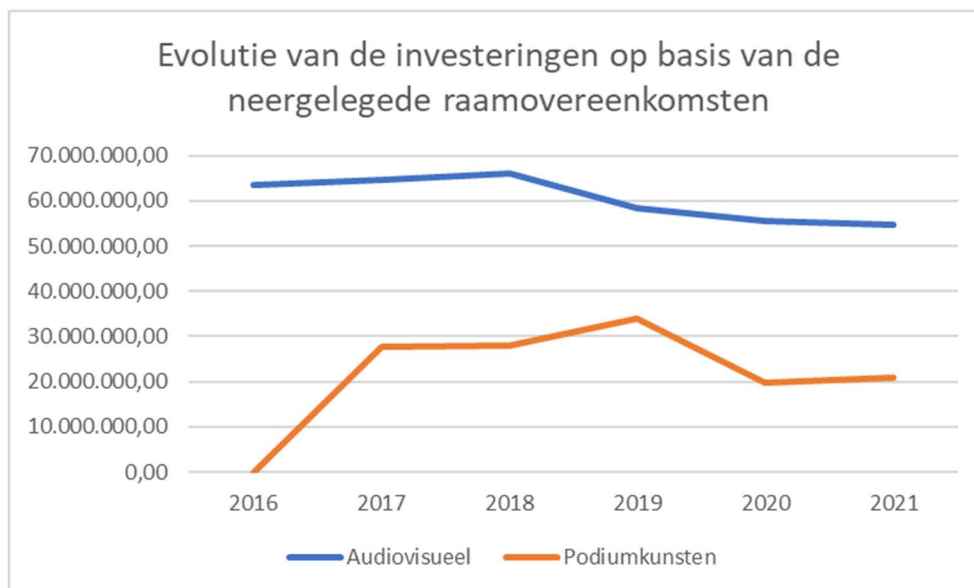
Volgende tabellen schetsen de cijfers per jaar, afzonderlijk voor de podiumkunstensector en voor de audiovisuele sector.

Podiumkunsten	Totaal Belgisch	Aandeel Vlaamse Gemeenschap
2017	36.754.376,13	27.767.081,13
2018	41.569.234,58	27.930.546,28
2019	48.410.613,55	33.854.427,55
2020	28.686.338,69	19.671.914,00
2021	38.031.520,00	20.907.220,00

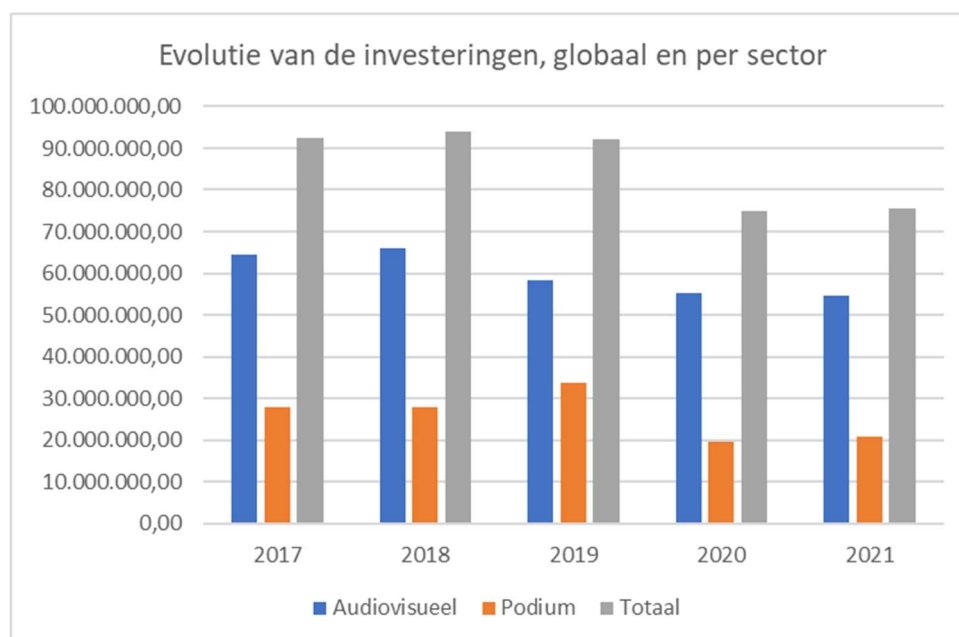
Tabel 27: evolutie van de investeringen per jaar voor de podiumkunstensector

Audiovisuele werken	Totaal Belgisch	Vlaamse Gemeenschap
2016	162.160.677,48	63.493.642,71
2017	159.346.753,75	64.528.499,62
2018	142.943.393,92	66.094.202,08
2019	146.982.347,55	58.338.403,58
2020	134.443.351,57	55.383.503,00
2021	142.718.148,39	54.632.320,77

Tabel 28: evolutie van de investeringen per jaar voor de audiovisuele sector

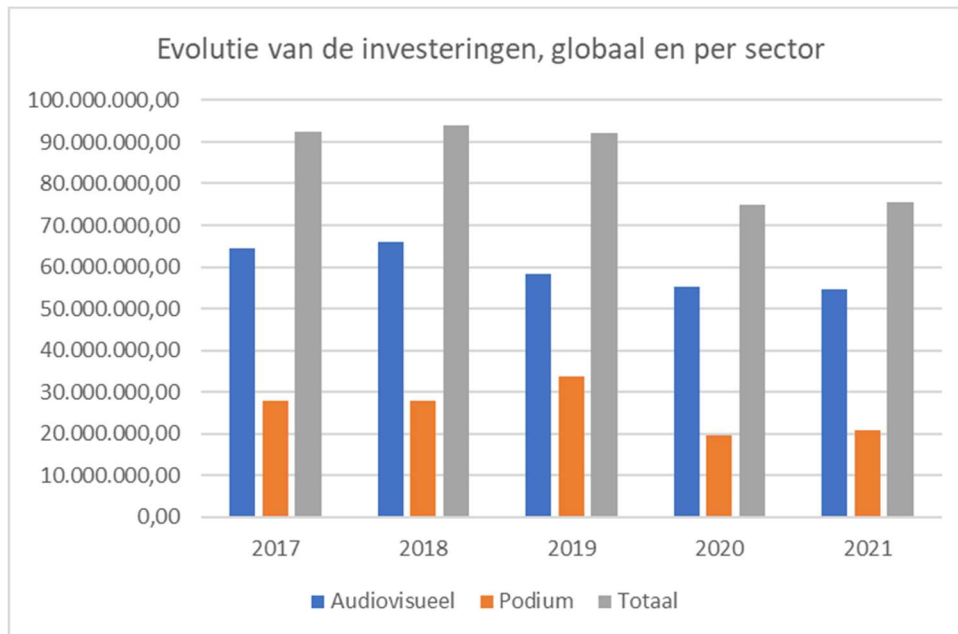

Figuur 17: evolutie van de investeringen per sector voor de Vlaamse Gemeenschap

Figuur 18: evolutie van het totaal van de investeringen en de investeringen per sector

De verhouding tussen beide sectoren in Vlaanderen ligt op 72% voor audiovisueel en 28% voor podium in 2021.

Figuur 19: evolutie van de verhouding van de investeringen per sector

5. Slotbeschouwing

Na het bizarre jaar 2020 was 2021 een jaar van vallen en opstaan, van twijfels over opening of sluiting, beslissingen die een sterke impact hadden op onze cultuursector.

Los daarvan is er vooral veel creativiteit, goesting en veerkracht te voelen bij de sector podiumkunsten en een groeiend vertrouwen van makers, gezien de vele aanvragen op het eind van het jaar, en globaal een stijging ten opzichte van 2020.

Dat vertrouwen zien we ook bij investeerders in Franstalig België met een heel sterke stijging van investeringen in 2021. Het totaal van de investeringen aan Vlaamse zijde steeg ook, maar heel licht en zit nog heel ver van het niveau van 2019.

De impact van corona uitte zich in 2021 zeker nog in voorzichtigheid bij de producenten van grotere producties: het aantal aanvragen voor musicals en totaalspektakels bleef relatief laag in aantal. Deze podiumwerken zijn in hoofdzaak creaties van niet-gesubsidieerde productievennootschappen, die allicht de impact van de crisis op een andere manier hebben ervaren.

Opvallend voor de audiovisuele sector is de stijging in het aantal erkenningsaanvragen voor het eerst sinds een paar jaar. In het bijzonder fictiereeksen hebben een groot aandeel in de erkenningen en geraamde investeringen. Mogelijk kan dit gekoppeld worden aan het feit dat televisie dé huisbioscoop is geworden in tijden van corona en bingewatchen een sterke trend.

Wat betreft de investeringen in de audiovisuele sector is er wel nog een lichte daling merkbaar aan Vlaamse zijde. Mogelijk is het investeringsklimaat nog niet helemaal optimaal, maar gezien de bizarre periode stemt het ons wel positief dat een zeer mooi bedrag aan aanvullende financiering beschikbaar was voor onze cultuursector.

Als we kijken naar het aantal erkende werken in beide sectoren, ligt er voor het publiek heel wat moois in het verschiet: cultuurbeleving buitenhuis in de podiumkunstensector of de bioscoop en gezellig thuis genieten van audiovisuele werken op televisie.

Overzicht tabellen en figuren

Tabellen

1	status van de ingediende aanvragen podiumkunsten per jaar
2	aantal aanvragen podiumkunsten per discipline, per jaar
3	evolutie van de erkenningen, investeringen en productiebudget voor podiumkunsten
4	spreiding van de aanvragen voor podiumkunsten per discipline (2021)
5	spreiding van de erkende podiumwerken per discipline (2021)
6	spreiding van de geraamde investeringen voor podiumwerken per discipline (2021)
7	aandeel van de geraamde investering ten opzichte van het productiebudget per discipline (erkende podiumwerken 2021)
8	vergelijking tussen de geraamde en effectief opgehaalde investering per discipline voor podiumwerken erkend in 2017
9	vergelijking tussen de geraamde en effectief opgehaalde investering per discipline voor podiumwerken erkend in 2018
10	vergelijking tussen de geraamde en effectief opgehaalde investering per discipline voor podiumwerken erkend in 2019
11	effectieve investeringen per jaar voor podiumkunsten op basis van de neergelegde raamovereenkomsten
12	aandeel investeringsbedrag voor investeerders en tussenpersonen per discipline
13	globaal aandeel investeringsbedrag voor investeerders en tussenpersonen
14	spreiding van de erkende podiumwerken per rechtsvorm
15	spreiding van de geraamde investering per rechtsvorm
16	globaal beeld van de erkende podiumwerken ten opzichte van het Kunstendecreet en Circusdecreet
17	geraamde investeringen voor gesubsidieerde en niet-gesubsidieerde productievennootschappen
18	overzicht per discipline van de erkende podiumwerken, de geraamde investering en het gegeven of het aanvragend productievennootschap eveneens een subsidie ontvangt
19	investeringen in podiumwerken voor dewelke de coproducent begunstigde is van een subsidie in het kader van het Kunstendecreet
20	aantal ingediende aanvragen, erkende werken en geraamde investering per jaar voor de audiovisuele sector
21	spreiding van de audiovisuele werken en geraamde investeringen per genre en per jaar
22	Belgisch aandeel in de financiering van erkende audiovisuele werken per genre (2021)
23	overzicht van het aantal erkende audiovisuele werken waarvoor steun werd aangevraagd via VAF of Eurimages (2021)
24	overzicht van het productiebudget, de geraamde tax shelter investering en VAF steun per genre (2021)
25	globaal overzicht per sector van de neergelegde raamovereenkomsten in 2021 voor België
26	evolutie van de investeringen per sector voor de Vlaamse Gemeenschap
27	evolutie van de investeringen per jaar voor de podiumkunstensector
28	evolutie van de investeringen per jaar voor de audiovisuele sector

Figuren

1	spreiding van de erkenningsaanvragen podium voor een eerste certificaat
2	evolutie van het aantal behandelde dossiers voor tweede certificaten
3	evolutie van de spreiding voor podiumkunsten per discipline per jaar
4	evolutie van de erkenningen, investeringen en productiebudget voor podiumkunsten
5	spreiding van de aanvragen voor podiumkunsten per discipline (2021)
6	spreiding van de erkende podiumwerken per discipline (2021)
7	spreiding van de geraamde investeringen voor podiumwerken per discipline (2021)
8	spreiding erkende podiumwerken per rechtsvorm
9	spreiding geraamde investering per rechtsvorm
10	spreiding van de erkende podiumwerken tussen al dan niet gesubsidieerde organisaties
11	spreiding van de geraamde investering in verhouding met subsidies
12	evolutie van de audiovisuele werken per genre, per jaar
13	spreiding van de erkende audiovisuele werken per genre (2021)
14	spreiding van de geraamde investeringen voor erkende audiovisuele werken per genre (2021)
15	aandeel van de volledig Belgische producties op het totaal van de erkende audiovisuele werken per genre (2021)
16	aantal erkende audiovisuele werken, per genre, die steun hebben aangevraagd via het VAF, ten opzichte van alle erkende audiovisuele werken in het kader van Tax Shelter (2021)
17	evolutie van de investeringen per sector voor de Vlaamse Gemeenschap
18	evolutie van het totaal van de investeringen en de investeringen per sector
19	evolutie van de verhouding van de investeringen per sector